

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 467, datë 04.07.2017

Për

“Për marrjen e disa masave për rregullimin e konkurrencës në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës dhe mbylljen e procedurës së hetimit paraprak.”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Juliana	LATIFI	Kryetare
Eduard	YPI	Zv/Kryetar
Koço	BROKA	Anëtar
Iva	ZAJMI	Anëtare
Leida	MATJA	Anëtare

Në mbledhjen e tij të datës 04.07.2017, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e “Raportit të hetimit paraprak në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës“.

Bazë ligjore: Ligji Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, neni 24, shkronja d dhe neni 26;
Ligji Nr. 44/2015 datë 30.04. 2015 “Kodi i procedurave administrative i RSH”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të raportit të hetimit paraprak në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës dhe relacionit përkatës të Sekretarit të Përgjithshëm,

VËREN SE :

1. Procedura e ndjekur

Pranë Autoritetit të Konkurrencës, shoqëria "Arkleand Bus" Shpk, e cila kryen aktivitetet në fushën e transportit ndërkombëtar të udhëtarëve me autobus, ka depozituar Formularin Tip të Ankesës, protokolluar me Nr. 91 Prot, datë 27.02.2017, kundrejt agjencive "Gerverni Travel" SH.P.K dhe "Euroferries" SH.P.K, përfaqësuese të shoqërisë së tragetit "Northbay Transportes Marittimos Lda", që operon në linjën Vlorë - Brindisi dhe anasjelltas.

Bazuar në ankesën e paraqitur, Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenit 42, pika 1, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" (i ndryshuar), me propozim të Sekretariatit, me anë të Vendimit Nr. 455, datë 28.03.2017 të Komisionit të Konkurrencës, "Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës", vendosi hapjen e hetimit paraprak në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve.

Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", janë kërkuar të dhëna dhe informacione nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, Porti Detar Vlorë, Qendra Kombëtare e Licencimit dhe ndërmarrja "Northbay Transportes Marittimos LDA" e cila ushtron veprimtari në treg.

Në bazë të nenit 35 dhe 36 të Ligjit nr. 9121, dt.28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës" dhe autorizimit të Komisionit të Konkurrencës Nr. 128 prot, datë 28.03.2017 "Autorizim Inspektorësh", Grupi i Inspektimit gjatë periudhës së hetimit kreu inspektime pranë ndërmarrjeve që operojnë në treg, ku u mbajtën dhe procesverbalet përkatëse "Mbi inspektimin në ndërmarrje" dhe "Për marrje shpjegimesh për fakte dhe dokumente, që lidhen me objektin dhe qëllimin e inspektimit". Gjithashtu u zhvillua dhe një takim me përfaqësues të Portit Detar Vlorë në ambientet e këtij Porti.

2. Tregu përkatës

Tregu përkatës i produktit është shërbimi i transportit ndërkombëtar detar i udhëtarëve dhe automjeteve që realizohet nga Porti i Vlorës drejt Portit të Brindisit në Itali dhe anasjelltas.

Tregu përkatës gjeografik është territori i Portit të Vlorës, për shkak të karakteristikave (distanca, zona e veçuar gjeografike) në të cilin realizohet transporti detar ndërkombëtar i udhëtarëve dhe automjeteve nga Porti i Vlorës drejt Portit të Brindisit në Itali dhe anasjelltas.

3. Analiza e konkurrencës

Shërbimi i transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në Portin e Vlorës për periudhën nën hetim është ofruar nga kompania "Northbay Transportes Marittimos" LDA e përfaqësuar nga agjencia detare "Gerverni Travel" SH.P.K, si dhe nga kompania "EUROPEAN SEAWAYS" INC e përfaqësuar nga agjencia detare "RUCI LINE" SH.P.K për vitin 2016 dhe "EUROPEAN SEAWAYS" SH.P.K për vitin 2017. Shërbimi i transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në Portin e Vlorës, realizohet nëpërmjet mjeteve lundruese/trageteve në pronësi ose përdorim të kompanive të mësipërme që operojnë në portin detar Vlorë në linjën Vlorë - Brindisi dhe anasjelltas.

Ndërmarrja "EUROPEAN SEAWAYS INC", ka filluar të operojë në port nga muaji Gusht 2016 dhe ka vazhduar operimin deri më datë 21.02.2017. Që nga data 22.02.2017 kjo ndërmarrje ka ndërprerë operimin e saj me pretendimin se është bllokuar operimi në portin Italian të Brindisit.

Ndërmarrja "Northbay Transportes Marittimos Lda", me përfaqësues "Gerveni Travel" SH.P.K, për gjithë periudhën nën hetim zotëron rreth 86 % të tregut përkatës, imarkim/disimbarkim pasagjerësh dhe automjeteve, duke pasur një pozicion dominues në këtë treg.

Duke filluar nga data 22.02.2017 dhe në vazhdim, në Portin Detar Vlorë ka operuar vetëm kompania: "Northbay Transportes Marittimos Lda" me tragetin "St. Damian", përfaqësuar nga agjensia Detare "GERVENI TRAVEL" SH.P.K, e cila realizon transportin ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve e vetme, duke mos pasur konkurrentë në këtë zonë gjeografike, dhe duke zotëruar në këtë mënyrë 100 % të tregut përkatës.

Shoqëria Ankimuese "Arkleand Bus" SH.P.K ka kërkuar të udhëtojë me tragetin e kompanisë "Northbay Transportes Marittimos Lda", por ka hasur në refuzimin e shërbimit dhe vendosjen e kushteve të padrejta tregtare lidhur me rritjen e çmimit të biletës së tragecit për pasagjer dhe automjete (autobus), si dhe detyrimin e saj për të udhëtuar vajtje-ardhje vetëm me tragetin e kësaj Kompanie, e cila për dhënien e shërbimit ka kërkuar nënshkrimin e një kontrate me kushte e detyrime të padrejta tregtimi.

Detyrimi i Klientit /Shoqërisë së Autobuzave për të udhëtuar vetëm me anije që i përkasin kompanive "Northbay Transportes Marittimos"/"Tnitsea Shipping" me qendër në Madeira, i heq atij të drejtën e përzgjedhjes në rast hyrjeje në treg të një Agjencie tjetër detare, përfaqësuese të një Kompanie të re pronare mjeti lundrues, e cila do ti ofronte shoqërisë çmime grupi më konkurruese.

Duke qene se për periudhën nga 22.02.2017 e në vijim Kompania pronare trageci "Northbay Transportes Marittimos Lda" operon e vetme në linjën Vlorë-Brindisi dhe anasjelltas, duke pasur një pozicion monopol në këtë treg, ajo ka dhe detyrimin për të ofruar shërbimet e saj ndaj të gjitha palëve të interesuara, siç janë dhe shoqëritë e transportit rrugor të udhëtarëve me autobuza.

Nga të dhënat e administruara për periudhën objekt hetimi dyshohet se kompania me pozitë dominuese në treg, ka aplikuar tarifa të ndryshme për veprime të njëjta tregtare. Gjithashtu për periudhën pas datës 22 Shkurt 2017 që përkon me daljen nga tregu të kompanisë konkurrenente "EUROPEAN SEAWAYS INC", konstatohet se ka pasur një rritje të çmimeve të biletave të udhëtimit për pasagjerë dhe automjete.

Pavarësisht rritjes, çmimet e aplikuara nga ndërmarrja "Northbay Transportes Marittimos Lda", janë brenda kufirit të çmimeve tavan të përcaktuara duke respektuar tarifrat e deklaruara në Ministrinë e Transportit dhe Infrastrukturës. Konkretisht çmimet e

aplikuara + tarifat portuale të kompanisë “Northbay” për pasagjerë për kategoritë “Seat/Poltrone” dhe “Ponte/Deck”, kanë variuar nga 20 në 50 Euro, ndërkohë që çmimi tavan i miratuar për kategorinë “Ponte/Deck”, për sezonin e ulët është vajtje/ardhje 40/45 euro dhe në sezonin e lart është vajtje/ardhje 50/55 euro, ndërsa për kategorinë “Seat/Poltrone” çmimi tavan i miratuar për sezonin e ulët është vajtje/ardhje 60/50 euro dhe në sezonin e lart është vajtje/ardhje 70/60 euro. Gjithashtu ky fakt vërtetohet edhe nga deklaratimet e Portit Detar Vlorë (shkresa nr. 143/2, dt. 26.04.2017) sipas të cilit çmimi maksimal i deklaruar në MTI nuk është tejkaluar.

Draft kontrata e propozuar nga pala nën hetim nuk është konkluduar dhe ka mbetur në nivelin e negociatave verbale mes palëve e pakonkluduar në një marrëdhënie kontraktuale me kushte dhe detyrime.

Ankimuesi përpara përfundimit të hetimit paraprak, më datë 15.05.2017, ka kërkuar tërheqjen e ankesës së datës 27.02.2017, për shkak se situata ka ndryshuar dhe është tarifuar njëjloj si kompanitë e tjera. Marrëdhëniet kontraktuale janë rivendosur në vullnet të lirë dhe draft/kontrata e propozuar nuk është konkluduar me firmosjen e saj dhe se sjellja e ndërmarrjes nën hetim është korrigjuar duke ofruar shërbimin e transportit të mjeteve dhe pasagjerëve nga/drejt Brindizit-Itali me kushte të njëjta tregtimi për të gjitha shoqërit e interesuara.

Pas tërheqjes së ankesës nga ana e ankimuesit, për të vlerësuar kushtet e tregut për konkurrencë, me datë 15.06.2017 është realizuar një inspektim në portin e Vlorës nga ku rezultoi se situata është normalizuar dhe operatori i vetëm i tragetit i ofron shërbim të gjitha shoqërive të interesuara me kushte të njëjta tregtimi, duke e vendosur tregun në kushtet e konkurrencës të lirë dhe efektive dhe pa diskriminime në ofrimin e shërbimeve mes operatorëve që përdorin linjën e transportit detar Vlorë-Brindisi.

Tregu i shërbimit të transportit detar ndërkombëtar të automjeteve dhe/ose udhëtarëve ka qenë objekt monitorimi, hetimi dhe vendimmarrjeje nga ana e Autoritetit të Konkurrencës. Përkatësisht edhe me VKK nr.248, datë 11/10/2012 “Për mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të transportit detar ndërkombëtar të automjeteve dhe/ose udhëtarëve në qytetin e Vlorës”; VKK nr.349, datë 19/02/2015 “Për masat rregulluese dhe rekomandimet në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve”, si dhe VKK Nr. 369, datë 2.07. 2015 “Për disa masa detyruese në tregun e shërbimit të transportit ndërkombëtar detar në Portin e Vlorës”.

Rekomandimet e Autoritetit të Konkurrencës dhënë me Vendimin nr. 349, datë 19/02/2015 "Për masat rregulluese dhe rekomandimet në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve", janë reflektuar në Udhëzimin e MTI Nr. 4, datë 21.5.2015 "Mbi përcaktimin e kushteve, procedurave dhe afateve të vlefshmërisë së licencave për ushtrimin e veprimtarisë së transportit ndërkombëtar detar për automjete dhe/ose udhëtarë dhe shkaqet e procedurat e pezullimit apo revokimit të tyre", të ndryshuar me Udhëzimin Nr. 6251, datë 23.12.2016.

Por, nga analiza e kryer gjatë procedurës së hetimit paraprak është vënë re se këto rekomandime nuk janë zbatuar në praktikë, pasi në kontratën e operatorëve me Portin

mungojnë dispozitat përkatëse lidhur me detyrimin e operatorëve për depozitimin e kostove reale për shërbimin që ofrojnë, mbajtjen e të dhënave ditore për tarifën e aplikuar për çdo biletë të shitur, dhe mbajtjen e rekordeve të shitjeve të biletave nga ndërmarrjet që operojnë në treg, pra këto të dhëna nuk mbikëqyren nga MTI

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit : 24, germa d); 26; 43, pika 5; 45 dhe 70, pika 2, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, me propozim të Sekretariatit,

VENDOSI:

1. Detyrimin e ndërmarrjes “Northbay Transportes Marittimos Lda”, përfaqësuar nga “Gerverni Travel” SH.P.K, të zbatojë kushte të barabarta për veprime tregtare të njëjta me palët (shoqëritë e transportit rrugorë që përdorin transportin detar nga Porti i Vlorës), për ti vendosur në gjëndje të favorshme konkurrence;
2. Në rast të mos zbatimit të pikës 1 të dispozitivit të këtij vendimi, ndërmarrjet ndëshkohen me gjobë deri në 10 % të xhiros vjetore për shkelje të rëndë të konkurrencës në zbatim të nenit 74, pika 1, germa c) të ligjit nr. 9121 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (të ndryshuar);
3. Monitorimin e tregut të transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës për periudhën nga data 04.07.2017 deri më 04.01.2018, me qëllim verifikimin e sjelljes së Ndërmarrjes “Northbay Transportes Marittimos Lda” për zbatimin e detyrimit të vendosur sipas pikës 1 të dispozitivit të këtij vendimi;
4. T’i rekomandojë Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës, që bazuar në Vendimin e Komisionit të Konkurrencës, Nr. 349, datë 19/02/2015 “Për masat rregulluese dhe rekomandimet në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve”, të realizojë:
  - a) Monitorimin e zbatimit të tarifave sipas njoftimeve dhe miratimit të MTI-së për secilin traget/linjë kryesisht gjatë sezonit të lartë;
  - b) Sigurimin e të dhënave të detajuara mbi të gjitha kostot reale për shërbimin që ofrojnë operatorët;
  - c) Monitorimin e mbajtjes së të dhënave ditore për tarifën e aplikuar për çdo biletë të shitur, si dhe mbajtjes së rekordeve të shitjeve të biletave nga ndërmarrjet që operojnë në treg.
5. Mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e transportit ndërkombëtar detar të udhëtarëve dhe automjeteve në portin e Vlorës;

6. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për realizimin e monitorimit sipas pikës 3 të dispozitivit të këtij vendimi, si dhe njoftimin e këtij vendimi, Portit Vlorë, Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës, si dhe të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS